

SÄKERHETSATABLAD

Säkerhetsdatablad enligt (EG) nr. 1907/2006.

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning:

STRIPPER (Liberon nr. 26)

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Skyddslack som motverkar oxidering på metall. Ger en icke gulnande blank yta.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

AB Alfort & Cronholm

Box 11043

Tlf: 08 704 45 00

161 11 Bromma

Fax: 08 25 92 22

Behörig person som ansvarar för säkerhetsdatablad (e-post): des@alfort.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

Akut: 112 – begär Giftinformation. I mindre akuta fall: 010 4566700 (Direktnummer till Giftinformationscentralen).

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Mycket brandfarlig vätska med långtidseffekter. Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

CLP (1272/2008):

Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336 EUH066 EUH208

2.2 Märkningsuppgifter:

FARA

Innehåller: *n*-Butylacetat

H225: Mycket brandfarlig vätska och ånga.

H319: Orsakar allvarlig ögonirritation.

H336: Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

P101: Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.

P102: Förvaras oåtkomligt för barn.

P210: Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden.

P271: Används endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen.

P501: Innehållet/behållaren lämnas enligt lokala föreskrifter.

EUH066: Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.

EUH208: Innehåller (Benzothiazol-2-ylthio)bärnstensyra. Kan orsaka en allergisk reaktion.

2.3 Andra faror: Ingen kända.

PBT/vPvB: Beståndsdelar är inte PBT/vPvB enligt kriterierna i REACH bilaga XIII.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar:

% w/w	Namn	CAS	EG-nr.	Index-nr.	REACH reg.nr.	Klassificering
50-70	1,3-Dioxolan	646-06-0	211-463-5	605-017-00-2	01-2119490744-29	Flam. Liq.2;H225
10-25	<i>n</i> -Butylacetat	123-86-4	204-658-1	607-025-00-1	01-2119485493-29	Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336 EUH066
10-25	Butanon	78-93-3	201-159-0	606-002-00-3	01-2119457290-43	Flam. Liq. 2;H225 EUH066 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336
< 2,5	Kolväten, C ₉₋₁₁ , n-alkaner, isoalkaner, cykliske, <2% aromater	64742-48-9	919-857-5	649-327-00-6	01-2119463258-33	Flam. Liq. 3;H226 Asp. Tox. 1;H304 EUH066
< 2,5	Fettalkohol etoxilerad	-	polymer	-	-	Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 Aquatic Acute 1;H400 (M=1) Skin Sens. 1;H317
< 1	(Benzothiazol-2-ylthio)- bärnstensyra	95154-01-1	401-450-4	607-179-00-X	01-0000015131-86	

Faroangivelsernas fullständiga ordalydelse - se avsnitt 16.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Inandning:

För ut personen i friska luften. **Lättare fall:** Håll personen i vila under övervakning. Vid obehag: Sök läkare. **Svårare fall:** Medvetslösa läggs i framstupa sidoläge med huvudet lågt och hållas varma. Om andningen upphört ges konstgjord andning. Tillkalla genast läkare eller ambulans.

Hudkontakt:

Förorenade kläder avlägsnas genast. Skölj huden och tvätta noga med tvål och vatten. Huden smörjas med handkräm. Vid obehag: Sök läkare.

Ögonkontakt:

Skölj genast med vatten eller fysiologisk koksaltslösning. Ev. kontaktlinser tas ut och ögat öppnas väl. Vid fortsatt irritation: Sök läkare.

Förtäring:

Skölj genast munnen noga och drick rikligt med vatten. **Framkalla ej kräkning.** Om kräkning inträffar, håll huvudet lågt för att undvika maginnehåll i lungorna. Vid obehag: Sök läkare.

Förbränning:

Skölj med vatten tills smärtorna upphört. Avlägsna under sköljandet kläder som inte fastnat i det brända området. Om läkarbehandling är nödvändig fortsätt skölja tills en läkare har övertagit behandlingen.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Kan ge irritation av ögon och avfettning av huden med möjligen eksem. Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Vid medvetslöshet: Tillkalla genast läkare eller ambulans. Visa upp detta säkerhetsdatablad för läkaren eller akutmottagningen.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel:

Vattendimma, kolsyra, skum eller pulver.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Undvik inandning av rökgaser. Vid brand bildas mycket giftiga rökgaser: Främst koloxider.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Använd tryckluftsmask vid kraftig rökutveckling. Behållare i närheten av brand flyttas eller kylas genom vattenbesprutning.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning - se avsnitt 8. Avlägsna lättantändliga källor. Begränsa spridningen. Var noggrann med utluftningen.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Undvik att det hamnar i avloppssystemet - se punkt 12. Informera de lokala myndigheterna vid utsläpp till omgivningarna.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Spill, rester osv absorberas på lämpligt absorberande material. Skölj grundligt med vatten och detergent. Spill förvaras i metallbehållare med tätslutande lock. Vidare hantering av spill - se avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Se ovan.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått försäker hantering:

Undvik inandning av ångor. Se till att det finns effektiv ventilation. Undvik kontakt med hud, ögon och kläder. Byt genast förorenade kläder. Tvätta med vatten och tvål där huden blivit förorenad. Noggrann personlig hygien skall iakttagas. Tvätta händer och förorenade områden med tvål och vatten efter arbetets slut. Tillgång till nöddusch. Får aldrig användas i närheten av eld, gnistor eller varma ytor. Rökning förbjuden.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Förvaras i tillsluten originalförpackning och i et välventilerad lokal.

Förvaras otillgängligt för obehöriga, åtskild från livsmedel, foderämnen, läkemedel o.d.

Lagringsutrymme skall vara klassat för förvaring av brandfarliga vätskor: Klass 1.

7.3 Specifik slutanvändning:

Se användning - avsnitt 1.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar:	NGV		KTV		Anm.
Gränsvärden (AFS 2015:7 och senare ändringar):	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	
Butylacetat:	100	500	150	700	V
Metyletylketon (=Butanon):	50	150	300	900	-
Lacknafta < 2 % aromater (~ Kolväten C ₉₋₁₁)	50	300	100	600	H,V

H: Ämnet kan lätt upptas genom huden

V: Vägledande korttidsgränsvärde

DNEL:	Exponering	Värde (mg/l)	Population	Effekter
<i>n</i> -Butylacetat	Långvarig, inandning	480 mg/m ³	Arbetare	Systemisk/Lokal
	Akut, inandning	960 mg/m ³	Arbetare	Systemisk/Lokal
	Långvarig, inandning	102,34 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk/Lokal
	Akut, inandning	859,7 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk/Lokal
Kolväten	Långvarig, dermal	300 mg/kg	Arbetare	Systemisk
	Akut, inandning	1500 mg/m ³	Arbetare	Systemisk
	Långvarig, dermal	300 mg/kg	Konsumenter	Systemisk
	Långvarig, inandning	900 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk
PNEC:	Långvarig, oral	300 mg/kg	Konsumenter	Systemisk
	<u>Medium</u>	<u>Värde</u>		
	<i>n</i> -Butylacetat			
	Sötvatten	0,18 mg/l		
	Havsvatten	0,018 mg/l		
	Sporadiskt utsläpp	0,36 mg/l		
	Sötvattenssediment	0,981 mg/kg		
	Havssediment	0,0981 mg/kg		
	Jord	0,0903 mg/kg		
	Avloppsreningsverk	35,6 mg/l		
Kolväten	Ingen fastsatt.			

8.2 Begränsning av exponeringen:

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder: Ingen speciella.

Personlig skyddsutrustning:

Andningsskydd:	Vid otillräcklig ventilation: Använd godkänd mask med gasfilter klass A (brunt - mot organiska ångor) (EN 140). Filtren har begränsad livslängd (skall bytas). Läs tillverkarens anvisningar.
Hand- och hudskydd:	Skyddshandskar av butylgummi. Genombrottsid: 1 timme. Alttox har reducerat handsguidens genombrottsid med ca. en faktor 3, då standardtestet EN 374-3 är gjort vid 23°C, medan temperaturen i själva handsken är uppe i ca. 35°C. Dessutom vidgas handskens elastiska material under användning, varvid handsktjockleken och genombrottsiden reduceras.
Ögonskydd:	Tätt åtsittande skyddsglasögon (EN 166) eller ansiktsskärm (EN 175) vid risk för stänk.
Begränsning av miljöexponeringen: Ingen speciella.	

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

Utseende:	Off-white viskösa vätska
Lukt:	Karakteristisk lukt
Lukttröskel:	Inte bestämt
pH-värde:	ca. 7
Smältpunkt/frys punkt (°C):	Inte bestämt
Initial kokpunkt och kokpunktintervall (°C):	> 35
Sönderfallstemperatur (°C):	Inte bestämt
Flampunkt (°C):	-8
Avdunstningshastighet:	Inte bestämt
Brandfarlighet (fast form, gas) (°C):	Inte relevant
Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns (vol-%):	1,8-11,5
Ångtryck (hPa, 20°C):	Inte bestämt
Ångdensitet (luft=1):	Inte bestämt
Relativ densitet (g/cm ³ , 20°C):	0,95-1

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper (fortsatt)

Löslighet:	Emulgerbar
Fördelningskoefficient: n -oktanol/vatten, Log K_{ow} :	Inte bestämt
Självantändningstemperatur (°C):	Inte bestämt
Viskositet (mm ² /s vid 40°C):	Inte bestämt
9.2 Annan information:	Ingen relevanta

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet:

Inga tillgängliga upplysningar.

10.2 Kemisk stabilitet:

Kan antändas vid temperaturer över flampunkten: -8°C. Ångorna kan antändas av t ex en gnista, en het yta eller en glöd.

Ångorna kan bilda explosiv blandning med luft. Kan driva långt till antändningskällor och ge bakslag. Ångorna är vid normal temperatur tyngre än luft och kan spridas längs golvv mm.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Inga tillgängliga upplysningar.

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Undvik bildande av gnista och glöd samt uppvärmning och solljus.

10.5 Oförenliga material:

Stärka syror, oxidationsmedel och aldehyder.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Vid brand bildas mycket giftiga rök-gaser: Främst koloxider.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Faroklasser	Data	Testmetoder	Datakälla
Akut toxicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (råtta) > 21 mg/l/4H (<i>n</i> -Butylacetat) LC ₅₀ (råtta, ångor) = 34,5 mg/l/4h (Butanon) LC ₅₀ (råtta) > 4 mg/l/4h (Kolväten)	OECD 403 Inte upplöst ~ OECD 404	Leverantör Leverantör IUCLID
Dermal	LD ₅₀ (kanin) > 14.112 mg/kg (<i>n</i> -Butylacetat) LD ₅₀ (kanin) > 5000 mg/kg (Butanon) LD ₅₀ (kanin) > 5000 mg/kg (Kolväten)	OECD 402 Inte upplöst ~ OECD 402	ECHA diss. Leverantör IUCLID
Oral	LD ₅₀ (råtta): 10.000-12.000 mg/kg (<i>n</i> -Butylacetat) LD ₅₀ (råtta) > 5000 mg/kg (Kolväten)	OECD 423 ~ OECD 401	ECHA diss. IUCLID
Frätande/irriterande:	Kraftig ögonirritation, kanin (Butanon) Moderat hudirritation, kanin (Kolväten) Ingen ögonirritation, kanin (Kolväten)	Draize Draize OECD 405	IUCLID IUCLID IUCLID
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, marsvin (<i>n</i> -Butylacetat) Hudsensibilisering, marsvin ((Benzothiazol-2-ylthio)barnstensära)	OECD 406 Inte upplöst	ECHA diss. ECHA diss.
CMR:	Inga reproduktionseffekter, NOEC=2000 ppm (fertilitet) (<i>n</i> -Butylacetat) Inget bevis för karcinogen effekt, dermal, mus (Kolväten) Ingen mutagen effekt, in vivo, råtta (Kolväten) Ingen reproduktions- eller fosterskador, inhalation, råtta (Kolväten)	OECD 416 OECD 451 OECD 475 OECD 416/414	ECHA diss. ECHA diss. ECHA diss. ECHA diss.

Information om sannolika exponeringsvägar: Hud, lungor och mag-tarmkanal.

Symptom:

Inandning: Inandning av ångor irritera luftvägar och kan ge dåsighet, illamående, huvudvärk, yrsel och svindel.

Hud: Kan verka irriterande och avfettande med rodnad, torr hud och hudsprickor. Butanon kan tas upp genom huden och vid omfattande kontakt ge huvudvärk och yrsel.

Ögon: Kan ge irritation med rodnad.

Förtäring: Kan ge irritation i mun, hals och mag-tarmkanal. Förtäring av store mängder kan ge symtom som nämnt under "Inandning".

Kroniska effekter: Inandning av höga koncentrationer eller ofta förekommande inandning av även små mängder organiska lösningsmedel kan medföra skador på bl.a. njurar, lever eller centrala nervsystemet (härunder hjärnskador). Långvarig eller ofta förekommande hudkontakt kan medföra irritation, torr hud, hudsprickor och möjligen eksem.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet:

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakälla
Fisk	LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) = 18 mg/l (<i>n</i> -Butylacetat) LC ₅₀ (Leopomis macrochirus, 96h) = 1690 mg/l (Butanon) LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 8,41 mg/l (Kolväten)	Inte upplyst (FW) Inte upplyst OECD 203 (FW)	Leverantör Leverantör ECHA diss.
Skaldjur	EC ₅₀ (Daphnia sp., 48h) = 44 mg/l (<i>n</i> -Butylacetat) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 308 mg/l (Butanon) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 4,7 mg/l (Kolväten)	Inte upplyst (FW) Inte upplyst OECD 202 (FW)	Leverantör Leverantör ECHA diss.
Alger	EC ₅₀ (Scenedesmus subspicatus, 72h) = 675 mg/l (<i>n</i> -Butylacetat) EC ₅₀ (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) = 12,4 mg/l (Kolväten)	DIN 38412, partB OECD 201 (FW)	Leverantör ECHA diss.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Butylacetat, butanon och kolväten är lätt nedbrytbare stoffer (OECD 301).

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Butylacetat och butanon: Log K_{ow} < 1 - Inga signifikant bioackumulering.

Kolväten: Log K_{ow} > 3 - möjlighet för signifikant bioackumulering.

12.4 Rörligheten i jord:

K_{oc} (Butanon) < 50 (Mycket stor mobilitet i jord kan förväntas).

K_{oc} (Kolväten): 60-229 (Moderat till stor mobilitet i jord kan förväntas).

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Beståndsdelar är inte PBT/vPvB enligt kriterierna i REACH bilaga XIII.

12.6 Andra skadliga effekter:

Ingen kände.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Spill eller rest mängder av blandning förs till destruktion. Beakta lokala föreskrifter.

EWC-kod: 20 01 27 (blandning) och 15 02 02 (absorberande material förorenad med blandning)

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1 UN-nr.: 1263

14.2 Officiell transportbenämning (UN proper shipping name): Färg

14.3 Faroklass förtransport: 3

14.4 Förpackningsgrupp: III (speciell bestämmelse 163 650 640F)

14.5 Miljöfaror: Ingen.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder: Ingen.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Inte relevant.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

Minderårig får inte arbeta med produkten (AFS 2012:3).

Arbetsgivaren skall bedöma den exponering som arbetstagare utsätts för och, om resultatet av bedömningen visar på inverkan av graviditet eller amning, säkerställa att denna risk undanröjs (Rådets direktiv 92/85/EEG).

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning:

Ingen CSR.

AVSNITT 16: Annan information

Förteckning över faroangivelser angivet i avsnitt 3:

- EUH066: Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.
H225: Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H226: Brandfarlig vätska och ånga.
H304: Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
H315: Irriterar huden.
H317: Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H318: Orsakar allvarliga ögonskador.
H319: Orsakar allvarlig ögonirritation.
H336: Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.
H400: Mycket giftigt för vattenlevande organismer.

Förkortningar:

- AFS. = Arbetsmiljöverket
CMR = Cancerogenitet, Mutagenitet och Reproduktionstoxicitet.
CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesäkerhetsrapporten)
DNEL = Derived No-Effect Level
EC₅₀ = Effekt koncentration 50%
FW = Fresh Water (Färskvatten)
LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dödlig koncentration 50 %)
LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dödlig dos 50 %)
LD_{Lo} = Lethal Dose Low (Dödlig dos låg)
PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic
PNEC = Predicted No-Effect Concentration
vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Litteratur:

- IUCLID = International Uniform Chemical Information Database
ECHA diss. = REACH registreringsdossier från ECHAs hemsida.

Lämplig utbildning för anställda:

Blandningen får endast användas av personer som är nogt instruerade om arbetets utförande och som har kännedom om innehållet i detta säkerhetsdatablad.

Förändringar sedan föregående version:

1, 2, 3, 8 & 16

Utarbetat av: Alttox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde – Danmark - Tel: +45 38 34 77 98 / PH - Kvalitetskontroll: PW